

STARMAN | VELKAVTRH

Odvetništvo | Štúdio tegale

UPRAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE

Fajfarjeva ulica 33

1000 UUBUANA

Koper, 01.06.2026

opr. št.: _____

TOŽEČA STRANKA: **CIVILNÁ INICIATÍVA »TI RŽNIE«**
ki jo zastopa Odvetniški pisarna Starm, d.o.o., Kolodvorska
cesta 1, 6000 Koper / **STARMAN K | VELKAVTRH**
Odvetništvo Štúdio tegale
TOŽENA STRANKA: **REPUBLIKA SLOVENIJA**
NARAVNE VÍRE IN PROSTOR
Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana
STRANKA Z INTERESOM: **MESTNA OBČINA UUBUANA**
Mestni trg 1, 1000 Ljubljana

zaradi: odprave integralnega gradbenega dovoljenja Ministrstva za naravne víre in prostor
št. 35105-56/2022-2550-699 z dne 21.04.2026

TOŽBA

v upravnem sporu

3x
priporočeno
pooblastilo priloženo
priloge

I. PRIGLASITEV POOBLASTILA

Tožeča stranka naslovno sodišče uvodoma obvešča, da je za zastopanje v predmetnem upravnem sporu pooblastila Odvetniško pisarno Starman d.o.o. iz Kôpra. Pooblastilo za zastopanje je tej tožbi priložene.

Dokazi:

- pooblastilo;

II. PRISTOJNOST IN PRAVOČASNOST

Za odločanje o predmetni tožbi je na podlagi 3. člena Zakona o sodiščih (ZS) v zvezi s 1., 2. in 12. členom Zakona o upravnem sporu (ZUS-1) stvarno pristojno Upravno sodišče Republike Slovenije, ki na prvi stopnji odloča v upravnem sporu. Glede na sedež organa, ki je izdal izpodbijani akt, in glede na to, da posega in sporá ni mogoče vezati na drug kraj, je pristojen oddelek na sedežu sodišča v Ljubljani.

Izpodbijano integrálne gradbeno dovoljenje je dokončen upravni akt. Zoper integralno gradbeno dovoljenje, izdano v okviru pristojnosti ministrstva, skladno z drugim odstavkom 71. člena Gradbenega zakona (GZ-1) ter 2. in 5. členom ZUS-1 pritožba ni dovoljena, dovoljen pa je upravni spor, v katerem se izpodbija zakonitost dokončnega upravnega akta.

Izpodbijani akt je bil tožeči stranki vročen dne 04.05.2026. Predmetná tožba je vložená pravočasno, znotraj 30-dnevnega roka iz prvega odstavka 28. člena ZUS-1, ki teče od vročitve izpodbijanega akta tožeči stranki.

Tožeča stranka ima v zadevi položaj stranskega udeleženca, ki ji je bil kot civilní iniciativi priznan po 47. točki prvega odstavka 3. člena GZ-1. Aktivna legitimacija za vložitev tožbe izhaja iz prvega odstavka 17. člena ZUS-1 v zvezi z 71. členom GZ-1; izpolnjenost zakonskega praga in s tern položaj stránke v upravnem postopku nista sporná.

Právni interes tožeče stránke je podan, saj je bil tožeči stranki priznan položaj stranskega udeleženca v postopku izdaje integralnega gradbenega dovoljenja.

Dokazi:

- kot do sedaj;
- integralno gradbeno dovoljenje Ministrstva za naravne vire in prostor št. 35105-56/2022-2550-699 z dne 21.04.2026, skupaj z vročilnico z dne 04.05.2026;

III. OZNAČBA IZPODBIJANEGA AKTA

Tožeča stranka s predmetno tožbo izpodbija integrálne gradbeno dovoljenje Ministrstva za naravne vire in prostor (v nadaljevanju tudi: upravni organ), št. 35105-56/2022-2550-699 z dne 21.04.2026, s katerim je tožena stranka investitorju Mestni občini Ljubljana dovolila prenovo osrednje ljubljanske tržnice.

Dovoljena gradnja obsega celovito prenovo in prizidavo Mahrove hiše, gradnjo večetažne podzemne parkirne hiše pod Vodnikovim trgom, celovito prenovo Vodnikovega trga ter dograditev oziroma prestavitev plinovodnega, elektroenergetskega, vodovodnega, kanalizacijskega in telekomunikacijskega omrežja (v nadaljevanju tudi »projekt«). Izpodbijani akt je dokončen, ni pa še pravnomočen.

Tožeča stranka izpodbija integralno gradbeno dovoljenje v celoti, in sicer iz vseh treh razlogov iz prvega odstavka 27. člena ZUS-1, ki so podrobneje obrazloženi v nadaljevanju te tožbe. Predlaga odpravo izpodbijanega akta in vrnitev zadeve toženi stranki v ponoven postopek na podlagi prvega odstavka 64. člena ZUS-1.

Dokazi:

- kot do sedaj;

IV. DEJANSKO STANJE IN POTEK UPRAVNEGA POSTOPKA

Investitor Mestna občina Ljubljana je po pooblaščenju ELEA iC d.o.o. dne 31.05.2022 vložil zahtevo za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja za projekt. Zahtevi sta bila ob vložitvi priložena projektna dokumentacija za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (DGD) z dne maj 2022 ter zgolj naslovnica poročila o vplivih na okolje.

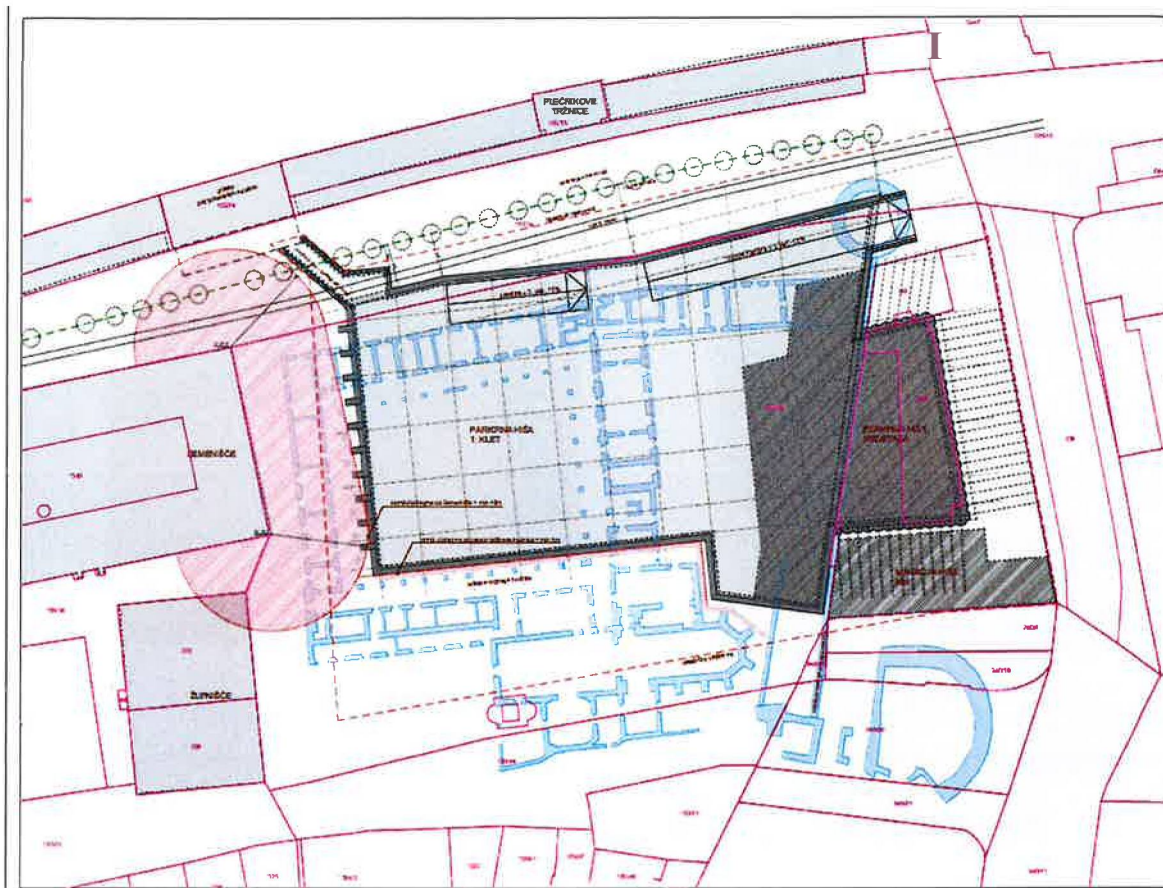
Samo poročilo o vplivih na okolje (v nadaljevanju: PVO) je investitor predložil naknadno, dne 08.07.2022. Dokumentacija je bila v naslednjih dveh letih večkrat bistveno dopolnjena in spremenjena, med drugim v začetku leta 2023 z vključitvijo dodatnih nepremičnin za prestavitev javnega vodovodnega omrežja, kar je pomenilo razširitev predmeta postopka. Določena projektna dokumentacija je bila prepoznana kot neustrezna in neskladna, tudi s strani pristojnih mnenjedajalcev.

Čistopis DGD je bil izdelan šele maja 2024 z dopolnitvijo julija 2024, čistopis PVO pa septembra 2024. Mnenja pristojnih mnenjedajalcev so bila pridobivana postopno v letih 2023 in 2024, med drugim mnenja Ministrstva za okolje, podnebje in energijo, Direkcije Republike Slovenije za vode in Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave.

Območje nameravanega posega leži v izjemno občutljivem okolju. Sega v srednjeveško mestno jedro Ljubljane in v več enot kulturne dediščine, leži nad arheološkimi ostalinami fortifikacijskega sistema staré Ljubljane in nad predelom frančiškanskega samostana, ter grobnic hkrati pa znotraj širšega vodovarstvenega območja vodonosnika Ljubljanskega polja, pri čemer so kompleksni tudi nivoji podtalnice, ki jih je na območju več. Ternu ustrezno zapletena je geološka sestava tal, ki kaže izmenjavo slabo nosilnih meljasto ilovnatih in peščenih tal, pri čemer je vpadni kot kompaktne kamnine strmo nagnjen proti Ljubljani tako, da se globina labilnih tal skokovito povečuje v smeri od grajskega pobočja proti Plečnikovim arkadam. Obenem so prisotni mikro prelomi, ki so verjetno botrovali tudi nepopravljivim poškodbam nekdanjega liceja, oziroma samostana, zaradi česar so sprejeli odločitev, da se

objekt do pritličja poruši. Ostali pa so kletni prostori samostana, zaradi česar ta objekt še vedno obstaja, medtem ko se projektirana garaža naslanja prav na zahodno zidovje podkletenega dela samostana. V zvezi z geološko podlago je potrebno podčrtati, da tudi takoimenovana matična kamnina (peščenjaško-skrilasti horizonti) kažejo izjemno pretrtost in prepojenost s podtalnico več metrov v globino, kar pomeni, da s predlaganim projektom podzemne garaže ne bo mogoče stabilizirati tako velikega objekta v razmerah vzgonskih silnih nihajoče podtalne vode. Podtalna voda je namreč kar v treh nivojih: od podtalnice do pasov delno vododržne glinaste plásti, do ujete subarteške podtalnice med pasové nepropustnih ali manj propustnih tal ter viseče vode in do gladine spodnje podtalnice. Ob gradnji garaže se bo celotna strukutna horizontov podrla in s tem bo omogočen prehod med različnimi horizonti podtalnice, kar bo neizbežno vodilo v popolnoma drugačno hidrologijo, ki bo z lijakastim vplivom ogrozila zelo široko območje, bistveno širše območje, kot je sedaj v projektu predvideni varovalni pas.

Problemi jet-groutinga vključno z vgradnjo membráne v slabo nosilen in vodoprepusten sedimentni nanos, bodo bistveno in nepovratno spremenile tok podzemne vode. S projektirano podzemno steno prečno na podzemne tokove, bodo vodni tokovi podtalnice preusmerjeni bližje zaščitenim objektom (zlasti semenišču) in bodo s pospešenim akumuliranim podzemnim tokom izpirali fine delce na območju temeljenja. Za primerjavo slúži efekt gradnje garaž pod Kongresnim trgom, kjer je prišlo do pomikov zemljine, razpok in premikov objektov, pa je bila membrána vgrajena preventívne vzdolžno na tokovnice podzemne vode. Medtem ko projekt membráne pod tržnico prečno seká tokovnice na celotni širini severnega roba podzemnega garažnega kvadra. Predlagani projekt podzemnih garaž pod tržnico z membrano po vsej širini objekta s severne stráni zapira vse tokovnice talne vode in jih preusmerja na okoliške objekte, zato tudi varovalni pas gradnje v tem primeru ne more biti merodajen, ampak še bistveno povečan (slika varovalnega pasu in odmika za "običajno" gradnjo ob semenišču). To pa dodatno postavlja pod vprašaj smiselnost celotnega objekta podzemnih garaž.

Slika: Varovalni pas (odmik od semenišča na zahodni strani objekta) in poseg v ostaline zaščitene arheologije (vir: A3.1.02 ODMIKI PODZEMNE GARAŽE OD SOSEDNIJH OBJEKTOV IN ARHEOLOŠKIH OSTALIN, dokumentacija DGD)

Že med sondnimi izkopavanji v različnih fazah, sploh pa v letu 2013, je bil potrjen ohranjeni del križnega hodnika kletnega dela kompleksa samostana oz. liceja, ki je med drugim predstavljal eno od večih arheoloških sond (**dokaz: arheološko poročilo - v spisu**).

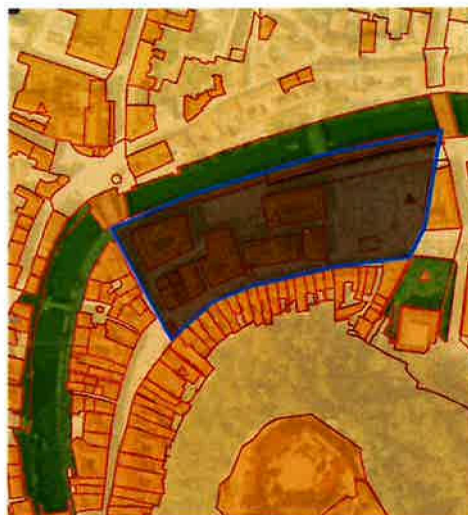
Pri tern so bila izkopavanja izvršena le dober meter v globino, podzemni objekt pa je le deset cm pod asfaltiranim površjem relativno dobro ohranjen, ohranjen je tudi del stopnišča, ki se je nahajal na sondi križnega hodnika (slika 1). S sondnimi izkopavanji do geoloških plásti sploh niso prišli (dokaz: isto kot zgoraj).

Zaščiteno kulturno-dediščinsko območje je izjemnega pomena za nacionalno zgodovino, saj mestni trg v svojem srednjeveškem obzidanem delu predstavlja izjemno gostoto zgodovinskih spomenikov na zelo majhnem koščku ozemlja. Zato bi gradnja podzemne garaže vodila do njegovega nepovratnega uničenja v zelo velikem deležu (kar 30 % od 32.000 m²) skupne površine mestnega trga med Stritarjevo ulico in obzidjem ob Mahrovi hiši (slika 2).

Slika 1:

Slika 2:

Nespregljiv je tudi vidik sistematičnega uničevanja arheološke in zgodovinske kulturne dediščine nacionalno formativnega značaja. Gre za združeno urbicidno početje (**cf. joint criminal enterprise vezan na urbicid**), katerega tukajšnji cilj (gradnja podzemne garaže na najbolj občutljivem delu starega mestnega jedra) je le en segment v vrsti zgrešenih projektov, ki imajo za cilj popolnoma predrugačiti podobo mestnega jedra ter očistiti in uničiti dôkaze in sledove o zgodovinski fazah poselitve tega prostora, s tem pa uničenja temeljnega dela identitete glavnega mesta Slovenije in slovenské etnične posebnosti. Taka ugotovitev se nam izrisuje v povezanem vencu destruktivnih projektov od uničenja kolišč na Prulah, do oskrunjene izvedbe Plečnikovega projekta Mesarskega mostu, do tukajšnjega projekta podzemne garaže ter slednjič do planiranega uničenja brežin Ljubljance na območju Plečnikovih zapornic za krožno vožnjo ladjic „mestnega ladijskega prometa v sistemu kartice urbana“ kot vrhunca recentne deštruktívne urbanistične stihije.

Sodišče mora razumeti to nadrejeno povezavo med projekti ter upoštevati previdnostno načelo, ki predstavlja normativni okvir za razumevanje narave in obsega obveznosti, ki jih ima tožena stranka, na podlagi člena 191(2) PDEU, glede presoje vplivov na okolje in izdaje IGD .

Pristojni mnenjedajalec za varstvo kulturne dediščine, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, je končno mnenje podal dne 14.10.2024, in sicer z obsežnimi dodatnimi pogoji, ki jih je deloma prenesel v fazo izvedbene dokumentacije, ter brez ustrezno opravljene dejanske presoje vpliva na kulturno dediščino. Presoja vplivov posega na svetovno kulturno dediščino je bila opravljena v ločenem elaborátu HIA brez sodelovanja javnosti.

Javna razgrnitev dokumentacije je potekala od 12.11.2024 do 11.12.2024 na podlagi javnega naznanila z dne 11.11.2024. Tožeči stranki je bil status stranskega udeleženca priznan na podlagi vabila k udeležbi z dne 15.11.2024 oziroma sklepa z dne 11.03.2025.

Po opravljeni javni razgrnitvi je investitor dne 22.04.2025 predložil nove strokovne podlage, med katerimi so geološko-geomehanski elaborát z dne 11.04.2025, študija vpliva gradnje na podzemno vodo iz marca 2025 in načrt tehničnega opazovanja iz aprila 2025. Ti dokumenti niso bili predmet javne razgrnitve.

Ústna obravnava je bila opravljena v dveh delih, dne 10.06.2025 in dne 04.09.2025. Stranski udeleženci so na potek obeh delov ústne obravnave in na sestavljena zapisnika podali obsežne pisne pritožbe in pripombe, ena izmed predstavnic tožeče stránke pa je preklicala podpis zapisnika.

Stranski udeleženci so v postopku predložili vrsto konkretiziranih strokovnih podlag, med njimi obsežno strokovno mnenje s področja hidrogeologije in komunálne infrastrukture, izvedensko mnenje sodnega izvedenca za gradbeništvo z dne 06.01.2025 ter njegov dodatek z dne 01.10.2025, strokovne pripombe s področja arhitekture, urbanizma in varstva kulturne dediščine ter strnjeno besedilo o temeljnih zadržkih zoper gradnjo podzemne garaže.

Še po ústni obravnavi sta bili v upravno zadevo vloženi med ostalim tudi izjava izdelovalca PVO z dne 15.01.2026 in izjava IVD Maribor z dne 03.04.2026 glede sprejemljivosti gradnje z vidika hrupa. Izpodbijano integralno gradbeno dovoljenje je tožena stranka izdala dne 21.04.2026, tožeči stranki pa je bilo vročeno dne 04.05.2026.

Dokazi:

- kot do sedaj;
- spis upravnega organa št. 35105-56/2022-2550 v celoti (vloži tožena stranka);
- zapisnika ústne obravnave z dne 10.06.2025 in 04.09.2025 (del spisa upravnega organa);

V. TOŽBENI RAZLOGI

Tožeča stranka izpodbija integralno gradbeno dovoljenje iz vseh razlogov iz prvega odstavka 27. člena ZUS-1, in sicer zaradi napačne uporabe materialnega prava (1. točka), zaradi bistvenih kršitev določb upravnega postopka (2. točka) ter zaradi nepopolno in napačno ugotovljenega dejanskega stanja (3. točka).

Uveljavljani razlogi so med seboj vsebinsko neločljivo povezani. Napačna izbira materialnopravnih predpisov je neposredno povzročila procesné kršitve pri javni razgrnitvi in pri obravnavi strank, te pa so privedle do nepopolne dejanske podlage izpodbijanega akta. Však izmed razlogov je samostojen in zadosten temelj za odpravo akta po prvem odstavku 64. člena ZUS-1.

V.I Napačna uporaba materialnega prava (1. točka prvega odstavka 27. člena ZUS-1)

V.I.I Notranje protislovna kombinacija uporabljenih pravnih režimov

Tožena stranka je izpodbijani akt oprla na nezdružljivo kombinacijo predpisov. Kot materialno in procesno pravo je uporabila GZ-1 in Zákon o varstvu okolja (ZVO-2), hkrati pa je presojo projektne dokumentacije opravila po prejšnjem Pravilniku o podrobnejši vsebini dokumentacije in obrazcih, povezanih z graditvijo objektov (Uradni list RS, št. 36/18 in nasl.).

Uporabo prejšnjega Pravilnika je upravni organ na strani 19 obrazložitve izrecno utemeljil z dátumom vložitve zahteve, to je 31.05.2022, torej pred uveljavitvijo Pravilnika o projektni in drugi dokumentaciji ter obrazcih pri graditvi objektov (Uradni list RS, št. 30/23; v nadaljevanju tudi: novi Pravilnik) dne 25.03.2023.

Istá razlagalna logika a fortiori velja za razmerje med prejšnjim Gradbenim zákonom (Uradni list RS, št. 61/17 in nasl.) in GZ-1. Če dátum vložitve zahteve pred 25.03.2023 narekuje uporabo prejšnjega Pravilnika, mora dátum vložitve pred začetkom uporabe GZ-1 dne 01.06.2022 enako narekovati uporabo prejšnjega Gradbenega zakona.

Tožena stranka je v istem aktu uporabila dva nasprotujoča si pristopa k časovni uporabi predpisov: pri Pravilniku se je oprla na dátum vložitve, pri zákonu pa je uporabila GZ-1, ki ob vložitvi zahteve sploh še ni veljal. Takšna selektivna kombinacija pravnih režimov je bila izbrana brez prepričljive obrazložitve.

Notranje protislovna pravna podlaga upravnega akta je v nasprotju z načelom právne države iz 2. člena Ústave Republike Slovenije, z načelom usklajenosti pravnih aktov iz 153. člena Ústave RS, z načelom zákonitosti delovanja úprave iz drugega odstavka 120. člena Ústave RS ter z načelom zákonitosti iz 6. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP).

Obveznosti enotne in dôsledne uporabe pravnih režimov upravni organ ni obrazložil, s čimer je kršil tudi obveznost obrazložitve odločbe iz 214. člena ZUP. Iz izpodbijanega akta ni mogoče preizkusiti, na kateri konsistentni právni podlagi je bila odločitev sprejeta, kar samo zase pomení absolutno bistveno kršitev pravil postopka.

Strogost časovne uporabe predpisov v okoljskih in graditvenih zadevah je potrdilo tudi Upravno sodišče Republike Slovenije v sodbi I U 195/2024-61 z dne 14.04.2026, v kateri je poudarilo, da mora upravni akt v celoti temeljiti na veljavni in pravilno uporabljeni právni

podlagi. Ker izpodbijani akt temelji na nezdružljivi kombinaciji predpisov, je že samo zaradi tega podan razlog za njegovo odpravo po 1. točki prvega odstavka 27. člena ZUS-1.

V .1.2 Pravilno bi bilo treba uporabiti GZ-1, novi Pravilnik in ZVO-2 v polnem obsegu

Drugi odstavek 64. člena GZ-1 izrecno določa, da se zahteva za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja šteje za popolno šele, ko sta ji priložena dokumentacija iz 1. točke prvega odstavka 46. člena GZ-1 in poročilo o vplivih na okolje. Popolnost zahteve se po tej določbi presoja objektivno, po dejanski predložitvi obeh sestavin.

Zahteva z dne 31.05.2022 navedenega zakonskega pogoja ni izpolnjevala, saj PVO ob vložitvi ni bil priložen, temveč zgolj njegova naslovnica. Postopek izdaje integralnega gradbenega dovoljenja je tako vsebinsko nastal šele s predložitvijo PVO dne 08.07.2022, torej po začetku uporabe GZ-1 dne 01.06.2022.

Da se postopek vodi po GZ-1, izhaja tudi iz ravnanja tožene stranke samé in iz mnenja pristojnega mnenjedajalca za varstvo kulturne dediščine, ki se izrecno sklicuje na GZ-1. Iz dôsledne uporabe GZ-1 nujno izhaja tudi uporaba novega Pravilnika in ZVO-2 v polnem obsegu, saj gre za predpise istega, medsebojno povezanega pravnega režima.

Tudi Sodišče Evropske unije je v sodbi C-72/12 Gemeinde Altríp potrdilo, da se doiočbe, sprejete za prenos direktive o presoji vplivov na okolje, uporabljajo tudi za upravne postopke, ki so se začeli pred iztekom roka za prenos, če je bilo dovojenje izdano šele po tem dátumu. Za uporabo veljavne ureditve je torej odločilen trenutek, ko se je vloga šte/a za popolno.

Novi Pravilnik se na podlagi 29. člena uporablja za projektno dokumentacijo, izdelano po 25.03.2023. Čistopis DGD je nastal šele maja in julija 2024, čistopis PVO pa septembra 2024, zato bi morala biti razgrnjena dokumentacija izdelana po novem Pravilniku, ne po prejšnjem.

Predložena dokumentacija zahtevam novega Pravilnika ne ustreza. Ne vsebuje poenostavljenega tridimenzionalnega prikaza objektov, ki ga zahteva 8. točka šestega odstavka 6. člena novega Pravilnika, ne vsebuje vektorske oblike prostorskih podatkov v državnem koordinatnem sistemu po tretjem odstavku 28. člena novega Pravilnika, práv tako temelji na obrazcih, ki so bili nadomeščeni.

Navedene pomanjkljivosti niso zgolj formálne. Pri izjemno občutljivi stavbni in arheološki dediščini, kakršna je obravnavana, bi natančnejši tridimenzionalni in lokacijski prikazi po novem Pravilniku šele omogočili preizkus skladnosti posega s predpisi o varstvu kulturne dediščine in s prostorskimi akti.

Ker je upravni organ presojo dokumentacije opravil po napačnem, razveljavljenem podzakonskem predpisu, je napačno uporabil materiálno pravo iz GZ-1 in novega Pravilnika. Zaradi tega je izpodbijani akt nezakonit in ga je treba odpraviti, saj presoja popolnosti in skladnosti dokumentacije po napačnem merilu ni mogla privedi do zákoneite odločitve.

V .1.3 Kulturna dediščina kotobvezna se sta v i na PVO in nezakonita ločitev presoje HIA

Prvi odstavek 89. člena ZVO-2 določa, da se v postopku presoje vplivov na okolje ugotovijo in ocenijo dolgoročni, kratkoročni, posredni in neposredni vplivi posega na človeka, tla, vodo, zrak, biotsko raznovrstnost, podnebje in krajino ter tudi na človekovo nepremično premoženje in kulturno dediščino. Kulturna dediščina je po tej kogentni normi obvezna in neločljiva sestavina presoje vplivov na okolje.

Enako zahtevo vsebuje pravo Evropske unije. Člen 3(l)(c) in Točka 4 Priloge IV k Direktivi 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2014/52/EU, izrecno uvršča kulturno dediščino, vključno z arhitekturnimi in arheološkimi vidiki med obvezne sestavine poročila o vplivih na okolje.

Varstvo kulturne dediščine je urejeno tudi z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1), ki med ostalim zagotavlja »celostno ohranjanje« kulturne dediščine. Varovanje kulturne dediščine je tudi ustavna pravica po 5. členu Ustave RS.

Projekt vpliva na več enot kulturne dediščine, med njimi srednjeveško mestno jedro Ljubljane in registrirano mestno, ter leži v vplivnem območju Plečnikovih tržnic in širšega območja Plečnikovih ureditev in spomenikov, razglašeni z Odlokom o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena (Uradni list RS, št. 51/09 in nasl.) (v nadaljevanju: Odlok 5). Člen 54(a)(4) eksplicitno zavezuje k **„ohranjanje obstoječega nepozidanega odprtega prostora«**, oziroma prepoveduje prizidek Mahrove hiši, ki je planiran del projekta.

Plečnikova dela v Ljubljani so bila leta 2021 vpisana na Seznam svetovne dediščine UNESCO. Slovenija je 5. novembra 1992 ratificirala Konvencijo o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine. V skladu s 8. in 153. členom Ustave se Konvencija uporablja neposredno ter se je Ministrstvo pri vodenju PVO ter izdaji IGD bilo dolžno ravnati v skladu z le to. Ta obveza je eksplicitno prepoznana v 58(2) Odloka 5, ki določa: " *Pri načrtovanju posegov v spomenike, ki so varovani na podlagi mednarodnih pogodb, katerih podpisnica je Republika Slovenija, v njihova vplivna območja in širše vplivno območje se izvede presoja vplivov na kulturno dediščino, kjer to zahteva pristojna mednarodna organizacija.*« Točka 4(g) Odločitve Odbora za svetovno dediščino št. 44 COM 8B.45 iz leta 2021 jasno določa »izvajanje presoj vplivov na dediščino za vse razvojne predloge znotraj območja dediščine in njenih varovanih pasov«. Obveze, (i) da se Sekretariat UNESCO obvesti o projektu takoj po vložitvi zahtevka za PVO, (ii) opredelitve obsega HIA skupaj s sodelovanjem Odbora za svetovno dediščino in njunimi posvetovalnimi telesi, (iii) priprave HIA, ki vsebuje oceno vseh posrednih in neposrednih učinkov, ter (iv) pridobitve soglasja oziroma mnenja Odbora in njunih posvetovalnih telesih jasno izhajajo iz Operativnih smernic za izvajanje Konvencije o svetovni dediščini. Tožena

stranka je prejela dopis UNESCO leta 2024, v katerem je bila opozorjena glede zgoraj omenjenih kršitev.

Tožena stranka je na strani 75 obrazložitve izpodbijanega akta sama priznala, da je bil postopek presoje vplivov na svetovno kulturno dediščino (Heritage Impact Assessment, v nadaljevanju: HIA) voden kot ločen postopek, ne pa kot sestavni del PVO. S tem je upravni organ priznal, da bistvena sestavina presoje ni bila vključena v PVO, ki je bil predmet odločanja in javne razgrnitve.

Sklicevanje upravnega organa na poglavji PVO, v katerih so zgolj identificirane enote kulturne dediščine in povzeti veljavni varstveni režimi, ugotovljene vrzeli ne zapolni. Identifikacija enot dediščine ni isto kot strokovna presoja učinkov posega na izjemno univerzalno vrednost svetovne dediščine.

Umetna premestitev presoje vplivov na kulturno dediščino v ločen postopkovni ti r pomeni obid kogentne norme 89. člena ZVO-2, člena 3(l)(c), točke 4 Priloge IV k Direktivi 2011/92/EU. Ker presoja kulturne dediščine v PVO ni bila opravljena, je dejanska in pravna podlaga izpodbijanega akta bistveno pomanjkljiva, kar je samostojen razlog za njegovo odpravo. V zvezi s tem gre tudi za obid obveze do vključitve javnosti v postopek HIA, ki jo predpisuje in zahteva drugi odstavek 6. člena Direktive 2011/92/EU ter Konvencija.

Úpravni organ je kršil obveznosti, ki jih ima po Konvenciji o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine, členu 54(a)(c) in členu 58 Odloka 5, ter točki 4 Odločitve Odbora za svetovno dediščino št. 44 COM 8B.45 iz leta 2021, ker med drugim ni obvestil UNESCO Sekretarijat o projektu, omogočil sodelovanje Odbora za svetovno dediščino pri scoping HIA ter pridobil njegovega soglasja pred izdajo IGD. Gre za nezakonito postopanje, ki pomeni tudi kršenje ústavne pravice iz 5. člena Ústave RS.

V .1.4 Nezakonito odlaganje bistvene presoje v fazo projekta za izvedbo

Iz besedila izreka in obrazložitve izpodbijanega akta izhaja, da elaborát HIA ob izdaji dovoljenja ni dokončan, temveč je njegova dopolnitev pogojena z izdelavo dopolnjenega elaborata v fazi projekta za izvedbo (PZI) ter z naknadno potrditvijo pristojnega mnenjedajalca za varstvo kulturne dediščine.

Razvidno je tudi, da je pristojni mnenjedajalec za varstvo kulturne dediščine presojo skladnosti posega z varstvenimi režimi prenesel v fazo PZI, saj je sam ugotovil, da rešitve v fazi DGD niso konkretizirane oziroma obdelane na ravni, ki je potrebna za realno presojo.

Faza PZI ne pozna javne razgrnitve, ponovne presoje sprejemljivosti vplivov na okolje, sodelovanja zainteresirane javnosti niti pridobivanja mnenj mnenjedajalcev. Odločitve, ki neposredno učinkujejo na svetovno kulturno dediščino, bodo zato sprejete zunaj vsakršnega

nadzora javnosti, mnenjedajalcev in sodišča. Enako velja za vse ostale relevantne vplive na okolje, ker se PVO v celoti prenaša v fazo PZI.

Takšna konstrukcija je v nasprotju z 89. členom ZVO-2, ki zahteva celovito presojo pred izdajo dovoljenja, in s 5. členom Direktive 2011/92/EU, po katerem mora poročilo o vplivih na okolje vsebovati vse podatke, potrebne za prepoznanje, opis in ovrednotenje vplivov posega, vključno z vplivi na kulturno dediščino, še pred izdajo soglasja za izvedbo. Tudi skladno s točko (2) preambule morajo biti vplivi na okolje upoštevani v najzgodnejši možni fazi v vseh postopkih tehničnega načrtovanja in sprejemanja odločitev, kar je smiselno presodilo SEU v zadevi C-411/17, ko je v 73. točki obrazložitve zapisalo, da morajo biti projekti v smislu člena 1(2)(a) Direktive o PVO pred izdajo soglasja predmet presoje njihovih vplivov na okolje v skladu s členom 2(1) te direktive, če bi ti lahko pomembno vplivali na okolje, med drugim zaradi svoje narave, velikosti ali lokacije.

Kršen je tudi 6. člen Konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah (Aarhuška konvencija, Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št. 17/04), ki zahteva, da je zainteresirana javnost vključena v okoljsko odločanje takrat, ko so še odprite vse možnosti za vplivanje na končno odločitev.

Sodišče Evropske unije je v ustaljeni sodni praksi, med drugim v zadevah C-201/02 Wells in C-215/06 Komisija proti Irski, poudarilo, da mora biti presoja vplivov na okolje opravljena pred izdajo soglasja za izvedbo in da naknadna presoja ne more nadomestiti predhodne. Presoja, opravljena šele po izdaji dovoljenja, je v nasprotju s temeljnim namenom direktive.

Republika Slovenija je s Konvencijo o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (UNESCO, 1972) zavezana zagotoviti prepoznavanje, varstvo in ohranjanje dediščine. Člen 58 Odloka 5 narekuje obvezo priprave HIA če to zahteva UNESCO. Točka 4(g) Odločitev Odbora za svetovno dediščino št. 44 COM 8B.45 iz leta 2021 obvezuje k pripravi HIA v primeru Projekta, stavek 172 Operativnih Smernice ICOMOS pa obvezuje Slovenijo da obvesti UNESCO Sekretariat o projektu in pridobitvi soglasja Odbora za Svetovno Dediščino pred sprejetjem IGD ter sodelovanje javnosti pri sprejemanju odločitev, naknadno dopolnjevanje HIA v fazi PZI je s temi obveznostmi v nasprotju in narekuje odpravo izpodbijanega akta.

V . 1.5 Presoja hrupa na podlagi neústavné in ob izdaji izpodbijanega akta neveljavne podzakonske ureditve

Ocena obremenitve okolja s hrupom, ki je sestavni del PVO in jo je pod številko CEVO-20371/2022 izdelal IVD Maribor, je bila izdelana na podlagi Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18 in nasl.). To podzakonsko ureditev je Ustavno sodišče Republike Slovenije z odločbo št. U-I-441/18 z dne 06.07.2022 spoznalo za protiuslavno.

Ustavno sodišče je ugotovilo, da pri sprejemanju navedene uredbe ni bilo zagotovljeno učinkovito sodelovanje javnosti, saj so bile po zaključeni javni obravnavi v medresorskem

usklajevanju vanjo vnesene vsebinsko pomembne izjeme in rešitve, s katerimi javnost ni bila seznanjena. Uredba je bila s tem v neskladju s tedanjim 34.a členom Zakona o varstvu okolja, posledično pa tudi z drugim odstavkom 120. člena Ústave RS.

Ugotovljena protiustavnost ni zgolj postopkovne narave. Vsebinsko pomembne izjeme, vnesene brez vednosti javnosti, so se nanašale práv na vprašanje, kdaj obremenitev okolja s hrupom ni čezmerna, torej na samo jedro materialnopravnega merila, po katerem se presoja sprejemljivost posega z vidika hrupa.

Uredbe Ustavno sodišče ni razveljavilo zgolj zato, ker bi takojšnja razveljavitev povzročila pravno praznino in s tem še bolj protiustaven položaj; izdalo je ugotovitveno odločbo in Vladi naložilo, naj protiustavnost odpravi v roku enega leta po objavi odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

Vlada Republike Slovenije je to obveznost izpolnila šele s sprejetjem nove Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 107/25), ki je začela veljati 20.12.2025, torej več kot dve leti po izteku ustavno določenega roka. Z uveljavitvijo nove uredbe je prejšnja, protiústavna uredba na podlagi njenega 26. člena prenehala veljati.

Izpodbijano integralno gradbeno dovoljenje je tožena stranka izdala dne 21.04.2026, torej v času, ko prejšnja Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju sploh ni bila več v veljavi. Ugotovitev izpodbijanega akta o sprejemljivosti gradnje z vidika hrupa tako temelji na strokovni oceni, opravljeni po protiustavnem in v trenutku odločanja že razveljavljenem predpisu.

Ugotovitvena narava odločbe Ustavnega sodišča navedene posledice ne odpravlja. Odločbe Ustavnega sodišča so na podlagi prvega odstavka 1. člena Zakona o Ustavnem sodišču (ZUstS) obvezne in učinkujejo zoper vse, ugotovljene protiústavnosti pa upravni organ pri odločanju ne sme prezreti, še zlasti ne tedaj, ko predpis ob izdaji akta ne velja več.

Sklicevanje tožene stránke na to, da sodba I U 1162/2023-90 Upravnega sodišča RS z dne 04.07.2025 učinkuje le med stránkami tedanjega postopka, zgreši bistvo. Inter partes učinkuje sodba upravnega sodišča, ne pa odločba Ustavnega sodišča; navedená sodba pa je bila izdana práv v zadevi izdaje integralnega gradbenega dovoljenja in potrjuje upoštevnost protiústavnosti Uredbe o hrupu.

Pomanjkljivosti tožena stranka ni mogla sanirati z izjavo izdelovalca PVO z dne 15.01.2026 in izjavo IVD Maribor z dne 03.04.2026, da je ocena hrupa skladna tudi z novo uredbo. Takšni izjavi ne moreta nadomestiti celovite ponovne strokovne presoje hrupa po novi Uredbi o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju; izjava, da starejša ocena še velja, ni strokovna presoja in ni bila podvržena javni razgrnitvi.

Pravno zgrešeno je tudi sklicevanje izpodbijanega akta na 25. člen nove uredbe. Ta prehodna določba dopušča uporabo začasnih metod ocenjevanja kazalcev hrupa za postopke, začete

do 31.07.2022, vendar se nanaša izključno na metode ocenjevanja, ne pa na mejne vrednosti kazalcev hrupa.

Vprašanje, ali je obremenitev okolja s hrupom čezmerna, se presoja po mejnih vrednostih kazalcev hrupa, ki jih določa veljavna uredba. Te mejne vrednosti so z novo uredbo spremenjene, izpodbijani akt pa sprejemljivost gradnje presoja po mejnih vrednostih iz prejšnje, razveljavljene ureditve, kar pomeni napačno uporabo materialnega prava.

Ker ugotovitev o sprejemljivosti gradnje z vidika hrupa temelji na protiústavni in neveljavni podlagi, je v tem delu kršen 89. člen ZVO-2 v zvezi z določbami o mejnih vrednostih kazalcev hrupa, hkrati pa je nepopolno ugotovljeno tudi dejansko stanje. Tudi ta kršitev sama zase narekuje odpravo izpodbijanega akta.

V .1.6 Neskladnost' posega s predpis! o varstvu vodonosnika in oskrbe s pitno vodo

Območje nameravanega posega leži znotraj širšega vodovarstvenega območja s podobmočjem z milejšim vodovarstvenim režimom (WO III A) po Uredbi o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja (Uradni list RS, št. 43/15 in nasl.). Ta uredba v prilogi določa omejitve, prepovedi in podrobnejše pogoje za posege na tem območju.

Po navedeni uredbi je objekte na podobmočju WOIIIA dopustno graditi nad srednjo gladino podzemne vode. Globlja gradnja je izjemoma dopustna le, če se transmisivnost vodonosnika na mestu gradnje ne zmanjša za več kot deset odstotkov.

Načrtovana večetažna podzemna parkirna hiša obeh pogojev ne izpolnjuje. Gradbena jama bo segla do globine več kot 18 metrov, globoko pod srednjo gladino podzemne vode, tesnilna diafragma pa bo morala biti zaradi vodotesnosti vpeta vse do permokarbonske podlage, zaradi česar se bo transmisivnost vodonosnika na neposredni lokaciji posega po podatkih izdelovalca hidrogeoloških raziskav zmanjšala za sto odstotkov. Úpravni organ pri svojem odločanju ni kritično presodil in ugotovil, da projektna dokumentacija ne upošteva ustrezno, da mora biti izkop večji in širši od gabaritov končne garaže, kot tudi, da projektna dokumentacija zavajajoče in zmotno prikazuje, da naj bi bil projekt 16 m oddaljen od Plečnikove tržnice, kar ne drži, saj je v točki, kjer bo podzemna garaža povezana z mesarskim mostom, oddaljen samo 4 m.

Sklicevanje izpodbijanega akta na to, da bo podzemna voda diafragmo obtekala in da skupni pretoki z območja ne bodo prizadeti, neskladja ne odpravi. Uredba o vodovarstvenem območju izjemo veže na merilo zmanjšanja transmisivnosti na mestu gradnje, ne na obtekanje ovire; sto-odstotno zmanjšanje to mejo večkratno presega, razlaga tožene stránke pa določbo uredbe izvotljuje.

Poseg pomení trajno fizično pregrado v napajalnem obrobju vodonosnika Ljubljanskega polja, ki je prevladujoči vír pitné vode za Ljubljano. S tem so kršene kogentne prepovedi Uredbe o

vodovarstvenem območju, posredno pa tudi 70.a in 72. člen Ústave RS, ki varujeta pravico do pitne vode in pravico do zdravega življenjskega okolja.

Ker izpodbijani akt dovoljuje poseg, ki je v neskladju z vodovarstvenimi predpisi, je tudi v tem delu podana napačna uporaba materialnega prava, ki narekuje odpravo izpodbijanega akta.

V .1.7 Sklep glede napačne uporabe materialnega prava

Vsaka od zgoraj opisanih kršitev že sama zase pomeni samostojen in zadosten razlog za odpravo izpodbijanega akta po prvem odstavku 64. člena ZUS-1 v zvezi s 1. točko prvega odstavka 27. člena ZUS-1. Tožeča stranka zato predlaga, da naslovno sodišče integralno gradbeno dovoljenje odpravi in zadevo vrne toženi stranki v ponoven postopek in v ponovno odločanje.

Dokazi:

- kot do sedaj;
- izpodbijani akt, zlasti strani 19, 53, 54, 75 in 91 obrazložitve;

V .2 Bistvene kršitve določb upravnega postopka (2. točka prvega odstavka 27. člena ZUS-1)

Napačna uporaba materialnega prava se v predmetni zadevi neločljivo prepleta z bistvenimi kršitvami pravil postopka. Ker je tožena stranka javno razgrnitev opravila na podlagi dokumentacije, ki ne ustreza veljavnemu Pravilniku, javnost in stranski udeleženci niso imeli dostopa do prikazov, ki bi šele omogočili učinkovito presojo posega.

Sodišče Evropske unije je v sodbi C-72/12 Gemeinde Altrip pojasnilo, da se sodno varstvo zoper dovoljenja, izdana v postopku presoje vplivov na okolje, ne nanaša le na primere, ko presoja vplivov na okolje sploh ni bila opravljena, temveč tudi na primere, ko je bila presoja sicer opravljena, vendar je obremenjena s postopkovnimi napakami. Procesne kršitve, opisane v nadaljevanju, so zato v celoti predmet sodne presoje.

Iz iste sodbe, zlasti iz točk 36 do 57 njene obrazložitve, izhaja tudi, da dokaznega bremena glede vpliva postopkovne kršitve na zakonitost odločitve ni dopustno naložiti vlagatelju pravnega sredstva. To stališče je upošteveno pri razlagi merila iz 2. točke prvega odstavka 27. člena ZUS-1.

Pri presoji posledic postopkovne kršitve mora sodišče upoštevati težo te kršitve in zlasti preveriti, ali je bila zainteresirana javnost prikrajšana za katero od jamstev dostopa do informacij in sodelovanja pri odločanju, ter podajanju ustreznih ugovorov, s katerimi ima možnost izpodbijati morebitne ugotovitve in ukrepe. Práv za ta jamstva je bila tožeča stranka v predmetni zadevi prikrajšana, zato je vsaka od spodaj opisanih kršitev upoštevana in narekuje odpravo izpodbijanega akta.

V .2.1 Nezakonito vodenje upravnega postopka in ústne obravnave

Ústna obravnava je dejanje postopka, v katerem se uresničujeta načelo materialne resnice iz 8. člena ZUP in načelo zaslišanja stránke iz 9. člena ZUP, ki je izraz pravice do enakega varstva pravic iz 22. člena Ústave RS. V predmetní zadevi navedení jamstvi nista bili spoštovani.

Úpravni organ je udeležencem šele na začetku obravnave naložil časovno omejitev izjav na 20 minút, ne da bi jih o tem predhodno obvestil v vabilu, čeprav so posamezni pooblašcenci zastopali več samostojnih pravnih oseb. Takšna naknadna omejitev je onemogočila enakovredno obrnavo strank in učinkovito soočenje strokovnih mnenj.

Vodja obravnave je izjave stranskih udeležencev in njihovih strokovnih pomočnikov večkrat prekinjala ter jim onemogočila postavljanje vprašanj izdelovalcu PVO, s čimer je bila kršena pravica do postavljanja vprašanj iz 4. točke tretjega odstavka 146. člena ZUP. Posameznim strokovnjakom besede sploh ni dala oziroma jih je prekinila.

Zaključena je bila ústna obravnava, ne da bi vsi udeleženci imeli možnost podati izjave in predlagati dôkaze, ki jih po tretjem odstavku 52. člena GZ-1 smejo predložiti najpozneje do konca ústne obravnave. Naložitev, naj se neizvedene izjave podajo pisno v naknadnem roku, te kršitve ne odpravi, saj je bila onemogočena práv neposredna kontradiktorna razprava.

Zapisnika obeh delov ústne obravnave sta pomanjkljiva in ne odražata dejanskega poteka. Izjave uradnih oseb in vodje obravnave v zápisník niso bile vnesene, posamezne izjave udeležencev so bile izpuščene ali napačno povzete, navedba o branju zapisnika pa ne ustreza resnici.

Ústna obravnava práv tako ni bila zvočno snemana. Čeprav je bila določba o snemanju javne obravnave iz 68. člena GZ-1 pozneje črtana z Zákonom o spremembah in dopolnitvah Gradbenega zakona (GZ-1B, Uradni list RS, št. 75/25), ústna obravnava kot procesno dejanje po ZUP zvočno snemanje dopušča na podlagi 163.a člena ZUP; odsotnost snemanja dodatno potrjuje nezanesljivost zapisnika.

Sejna soba, v kateri sta potekali ústni obravnavi, zaradi prostorske omejenosti ni omogočala navzočnosti zainteresirane javnosti, in to kljub predhodnemu pisnemu opozorilu stranskih udeležencev. S tem je bila kršena javnost ústne obravnave iz 155. člena ZUP ter pravica javnosti do udeležbe pri okoljskem odločanju iz Aarhuske konvencije in iz določb ZVO-2 o sodelovanju javnosti.

Opísana ravnanja pomeníjo bistveno kršitev pravil postopka v smislu 237. člena ZUP. Kršena je bila pravica do izjave iz 9. člena ZUP in iz 22. člena Ústave RS, kar je vplivalo na zakonitost odločitve in samo zase narekuje odpravo izpodbijanega akta.

Ker stranskemu udeležencu v upravnem postopku ni bila zagotovljena možnost, da se iziavi o dejstvih in okoliščinah, pomembnih za odločitev, bo moralo naslovno sodišče na podlagi 1. točke tretjega odstavka 59. člena ZUS-1 opraviti glavno obrnavo. Dejstvo pa je, da gre za

takšne kršitve, ki jih sodišče ne more in ne sme sanirati v sklopu sodne presoje, ter terjajo razveljavitev izpodbijanega akta, ter vrnitev opravnému organu v ponovno odločanje.

V .2.2 Nerazgrnitev bistvenih dokumentov, na katerih temelji izpodbijani akt

Skladno z 68. členom GZ-1 mora upravni organ po pridobitvi mnenj javnosti omogočiti vpogled v zahtevo in v vso dokumentacijo, ki se nanaša na predmet izdaje integralnega gradbenega dovoljenja. Pravica do vpogleda v dokumente zadeve izhaja tudi iz 82. člena ZUP. V predmetni zadevi vrsta bistvenih dokumentov ni bila javno razgrnjena.

V javni razgrnitvi so med drugim manjkala hidrogeološka poročila o monitoringu podzemnih voda, strokovna poročila o občutljivosti sosednjih objektov na posedke, novelacije tehničnih poročil o vplivih gradnje podzemne garaže na sosednje spomenike državnega pomena ter arheološka poročila o predhodnih raziskavah.

Sklicevanje tožene stranke na to, da zakonodaja ne zahteva razgrnitve vseh gradiv, temveč le okoljskih informacij iz Priloge IV k Direktivi 2011/92/EU, v obravnavani zadevi ne vzdrži. Geološko-geomehanski elaborát, študija vpliva gradnje na podzemno vodo in načrt tehničnega opazovanja so po svoji vsebini práv okoljske informacije o vplivih posega na tla in vode, zato bi morali biti razgrnjeni.

Posebej je treba izpostaviti, da se mnenje pristojnega mnenjedajalca za varstvo kulturne dediščine z dne 14.10.2024 sklicuje na predhodno mnenje z dne 11.07.2024, ki ni bilo niti javno razgrnjeno niti posredovano stranskim udeležencem. Stranski udeleženci se tako do dokumenta, ki je sestavni del dôkazné podlage izpodbijanega akta, saj se nanj neposredno sklicuje, niso mogli opredeliti.

Opustitev razgrnitve dokumentov, na katerih temelji izpodbijani akt, pomeni kršitev 68. člena GZ-1, pravice do vpogleda v spis iz 82. člena ZUP, načela zaslišanja stranke iz 9. člena ZUP, ter pravice sodelovanja javnosti po 6. členu Direktíve 2011/92/EU in 6. členu Aarhuske konvencije. Sodišče Evropske unije je v zadevi C-280/18 Flausch poudarilo, da mora imeti javnost dejansko in pravočasno možnost dostopa do celovite dokumentacije ter v skladu z členom 6(4) in 6(5) Direktíve sodelovanje pri sprejemanju mnenja ZVKDS ter upravnega organa. Ker se javnost in stranski udeleženci niso mogli opredeliti do dokumentov, ki so postáli dokazna podlaga odločitve, gre za bistveno kršitev pravil postopka, ki je vplivala na zakonitost izpodbijanega akta in narekuje njegovo odpravo. Tožena stranka ni zagotovila učinkovito sodelovanje tožeče stranke kot to zahteva člen 6(2) direktíve.

V .2.3 Neseznanitev tožeče stranke kot stranskega udeleženca z bistvenimi dokumenti

Tožeča stranka kot stranski udeleženec ni bila pravočasno in v celoti seznanjena z vsemi bistvenimi dokumenti, ki so bili obravnavani pri odločanju o izdaji izpodbijanega akta, ter so

našteti na strani 18 in 19 izpodbijanega IGD. Del dokumentacije ji je bil posredovan šele tik pred ustno obravnavo oziroma med njo.

Stranski udeleženec ima v upravnem postopku enake procesne pravice kot stranka, zlasti pravico, da se pred izdajo odločbe izjavi o vseh dejstvih in okoliščinah, pomembnih za odločitve. Posredovanje obsežne dokumentacije v roku nekaj dni pred ustno obravnavo tožeci stranki dejanske možnosti opredelitve ni zagotovilo.

Opisano ravnanje pomeni kršitev pravice do izjave iz 9. člena ZUP in pravice do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave RS. Gre za bistveno kršitev pravil postopka iz 2. točke prvega odstavka 27. člena ZUS-1, zaradi katere je treba izpodbijani akt odpraviti.

V .2.4 Bistvene spremembe dokumentacije brez ponovljene javne razgrnitve

Po opravljeni javni razgrnitvi, ki je trajala od 12.11.2024 do 11.12.2024, je bila projektna dokumentacija bistveno spremenjena in dopolnjena, ne da bi tožena stranka razgrnitev ponovila ali zainteresirani javnosti zagotovila novo možnost opredelitve do spremenjene dokumentacije.

Med dokumenti, ki niso bili predmet javne razgrnitve, so geološko-geomehanski elaborat z dne 11.04.2025, študija vpliva gradnje na podzemno vodo iz marca 2025 in načrt tehničnega opazovanja iz aprila 2025. Ti dokumenti vsebujejo nove strokovne podlage o vplivih posega na podzemne vode in na geomehansko stabilnost sosednjih objektov.

Vložení sta bili po javni razgrnitvi tudi izjava izdelovalca PVO z dne 15.01.2026 in izjava IVD Maribor z dne 03.04.2026 glede sprejemljivosti gradnje z vidika hrupa, in sicer z ozirom na novo Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju. Tudi ta dokumenta nista bila podvržena javni razgrnitvi.

Ker so navedeni dokumenti postali dejanska podlaga končne upravne odločitve, bi morala tožena stranka javno razgrnitev in posvetovanje ponoviti. Opustitev ponovljene razgrnitve pomeni kršitev 68. člena GZ-1, 6. člena Direktive 2011/92/EU in 6. člena Aarhuške konvencije.

Sodišče Evropske unije je v sodni praksi, med drugim v zadevi C-411/17 Inter-Environnement Wallonie, poudarilo, da spremembe projekta, ki lahko povzročijo drugačne ali večje vplive na okolje, terjajo ponovno presojo in novo posvetovanje. Opustitev ponovljene razgrnitve je tako bistvena kršitev pravil postopka in pravice do posvetovanja, ki sta vplivali na zakonitost izpodbijanega akta in narekuje njegovo odpravo.

V .3 Nepopolno in napačno ugotovljeno dejansko stanje (3. točka prvega odstavka 27. člena ZUS-1)

Izpodbijani akt temelji na strokovnih ugotovitvah, ki so po vsebini napačne in/ali nepopolne. Tožeca stranka je v upravnem postopku predložila konkretizirana in strokovno utemeljena

mnenja, ki vzbujajo utemeljen dvom v pravilnost projektne dokumentacije in poročila o vplivih na okolje, ter mnenja mnenjedajalcev (npr. ZVKDS), na katera se IGD neposredno opira, na ta dvom pa upravni organ ni odgovoril z nasprotno strokovno presojo, ustreznega tehtanja sploh ni opravil.

Úpravni organ se sklicuje na stališče Vrhovnega sodišča RS iz sodbe X Ips 3/2021, da morajo biti ugovori stranskega udeleženca jasni, konkretizirani in strokovno podkrepljeni. Práv ternu štandardu pa so navedbe tožeče stránke zadostile, saj so bile podprte z izvedenskim in strokovnimi mnenji; ne tožeča stranka, temveč upravni organ tega štandarda ni izpolnil, ko teh strokovnih ugotovitev ni ovrgel. Temeljna naloga upravnega organa je temeljita in vestna presoja vseh dokazov in ugovorov, ter izdaja zákonite upravne odločbe, ki posledično ne more in ne sme slepo slediti trditvam, navedbam in podlagam investitorja, temveč le-te kritično presoditi, tako iz strokovnega, kottudi pravnega vidika. V ta namen ima upravni organ znotraj vsakega upravnega postopka možnost oziroma pravico postaviti tudi ustrezne izvedence posameznih strok, da lahko podajo ustrezno mnenje o določenih tehničnih ali drugih vprašanjih, za katere upravni organ sam nima znanja.

V .3.1 Pomanjkljivosti na področju hidrogeologije,geomehanike in nevarnosti pred požari, poplavamami in potresi

Predloženo strokovno mnenje s področja hidrogeologije izkazuje, da bo obodna armiranobetonska diafragma, vpeta vse do permokarbonske podlage, delovala kot trajna pretočna pregrada v napajalnem obrobju vodonosnika. Povzročila bo preusmeritev in zvišanje hitrosti toka podzemne vode v zoženih pretočnih prerezi, izpiranje finih sestavin zemljin ter posledične neenakomerne posedke temeljev sosednjih objektov.

Strokovno mnenje povzema tudi opozorila Geološkega zavoda Slovenije, da bo zaradi gradnje potrebno dolgotrajno in neprekinjeno črpanje velikih količin podzemne vode ter izvedba obsežnih protivzgonskih ukrepov, da podzemná parkirna hiša zaradi vodnega vzgona ne bi bila ogrožena. Podatki o količinah podzemne vode so po teh opozorilih pomanjkljivi, saj predhodni črpalni preizkusi niso bili izvedeni.

Geološki závod Slovenije je opozoril tudi na izrazito različno nosilnost temeljnih tal južnega in severnega dela območja, zaradi česar bo treba severní in južni del objekta medsebojno dilatirati, ter na možno potrebo po globokem temeljenju na pilotih. Posebni pogoji in stroški za varovanje vodnega telesa Ljubljanskega polja ob izdaji dovoljenja sploh še niso znani.

Da bo lokalno znižanje gladine podzemne vode povzročilo osušitev in gnitje glav lesenih pilotov ter posedanje došlej namočenih, slabo nosilnih tal pod okoliškimi stavbami in pod Plečnikovimi arkadami, izhaja iz predloženega strokovnega mnenja. Optimistična ocena dokumentacije, da poseg ne bo vplival na geomehanske razmere sosednjih objektov, je v nasprotju s temeljnimi fizikalnimi in hidravličnimi zakonitostmi.

Na možnost dviga gladine podzemne vode za več kot meter in s tem na škodljive vplive na okoliške stavbe je opozarjalo že hidrogeološko poročilo iz leta 2009. Sodni izvedenec za gradbeništvo je v izvedenskem mnenju z dne 06.01.2025 in v dodatku z dne 01.10.2025 ugotovil veliko verjetnost poškodb sosednjih objektov zaradi vibracij, dviga podtalnice in globokega temeljenja.

Ne glede na upozorila tožeče stranke, da je potrebno narediti presojo vplivov, ki izhajajo iz ranljivosti projekta na tveganja požara, poplav in potresov ti niso bili ocenjeni ne glede na to, da to zahteva člen 3(2) direktive in ne glede na to, da jih Poročilo o PVO in IGD prepoznata kot relevantna tveganja za projekt.

Úpravni organ teh konkretiziranih in strokovno podkrepljenih ugovorov ni ovrgel z nasprotno strokovno presojo, temveč se je opri zgolj na dokumentacijo investitorja. Sklicevanje na monitoring med gradnjo in na poznejšo odgovornost investitorja za škodo predhodne strokovne presoje vplivov ne nadomesti, zato je dejansko stanje glede vplivov posega na sosednje objekte ostalo nepopolno in napačno ugotovljeno.

V .3.2 Ogroženost vodonosnika in oskrbe s pitno vodo

Poseg sega v napajalno obrobje vodonosnika Ljubljanskega polja, ki je prevladujoči vir pitné vode za Ljubljano in širšo okolico. Globok izkop in trajna tesnilna pregrada na tako občutljivem območju pomenita resno tveganje za količinsko in kakovostno stanje podzemne vode.

Poročilo o vplivih na okolje samo modelira tudi neugoden scenarij, v katerem onesnaženje z mineralnimi olji ob gradnji ali obratovanju doseže črpališče vodárne Hrastje v štirih do sedmih letih. Vodarna Hrastje je že obremenjena, saj se koncentracija šestvalentnega kroma ne zmanjšuje, zaradi mikrobiološke neskladnosti pa dva vodnjaka v obdobju 2019-2021 nista obratovala.

Úpravni organ navedenih tveganj ni celovito in kritično ovrednotil, temveč se je opri na zagotovila investitorja, da bo voda oviro obtekala. V zvezi s tem pa je izostala ustrezna ocena s kakšno hitrostjo bo voda obtekala oviro, ter kakšne posledice bo to imelo npr. na spodkopavanje tal ali pa zaježitve grobnic, kar predstavlja dodatno bistveno pomanjkljivost. Dejansko stanje glede vplivov posega na vodonosnik in na oskrbo s pitno vodo je s tem ostalo nepopolno ugotovljeno, kar je samostojen razlog za odpravo izpodbijanega akta.

V .3.3 Pomanjkljivosti na področju kulturne dediščine, arhitekture in arheologije

Presoja vpliva načrtovanega steklenega in jeklenega prizidka Mahrove hiše na srednjeveško mestno jedro in na svetovno kulturno dediščino je ostala nedokončana, pri čemer je izgradnja prizidka kot takega sporna že zaradi določbe Odloka 5, člena 54a(4), ki določa ohranjanje obstoječega odprtega prostora, Odloka o razglasitvi Ljubljane kot srednjeveško mestno jedro in drugih odlokov omenjenih v ZVKDS mnenju iz oktobra 2024.

Pristojni mnenjedajalec za varstvo kulturne dediščine je sam ugotovil, da rešitve niso konkretizirane oziroma obdelane na ravni, potrebni za realno presojo, ter je presojo prenesel v fazo PZI.

Območje nameravanega posega leži nad arheološko izjemno bogatimi plastmi: nad ostalinami fortifikacijskega sistema staré Ljubljane in nad sakralnim predelom — samostansko cerkvijo in križnim hodnikom frančiškanskega samostana ter licejem. Po kulturnovarstvenih pogojih bo celotno območje samostana arheološko raziskano z izkopavanji do sterilné geološke osnove, kar pomení fizično odstranitev arheoloških pláští.

Predhodne arheološke raziskave so bile opravljene le deloma, v pretežnem delu pa se bodo izvajale šele med gradnjo. Presoja vplivov posega na arheološko dediščino je s tem znova odložená v fazo izvedbe, ko sodelovanje javnosti in mnenjedajalcev ni več predvideno, možnost ohranitve in predstavitve ostalin na kraju samem pa ostaja neraziskana.

Poročilo o vplivih na okolje ni bilo izdelano s strani ustrezno sestavljene interdisciplinárne skupine strokovnjakov, kakor zahtevata ZVO-2 in Uredba o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje. Med pripravljavci poročila manjkajo zlasti stroke arheologije, umetnostne zgodovine, arhitekture, krajinske arhitekture, geologije in hidrogeologije.

Posledíca navedenih pomanjkljivosti je, da vplivi posega na arhitekturno in arheološko dediščino, vključno z nepovratno izgubo podzemnih arheoloških ostalin na mestu načrtovane parkirne híše, niso bili strokovno celovito presojeni. Presoje vpliva na krajino sploh ni. Dejanska podlaga izpodbijanega akta je tudi v tem delu nepopolna in pomanjkljiva.

V .3.4 Pomanjkljivosti na področju hrupa

Poleg napačne právne podlage, obrazložene v točki V. 1.5 te tožbe, je ocena obremenitve okolja s hrupom nepopolna tudi dejansko. Izdelovalec je podzemno parkirno híšo kot vir hrupa iz računске ocene izrecno izpustil, čeprav gre za nov objekt z vplivi na okolje, ki se umešča v gosto pozidano staro mestno jedro.

Ocena hrupa práv tako ne upošteva celovito podaljšanega obratovalnega čaša nove pokrite in kulinaríčne tržnice, ki bo obratovala v večernem času, níti kumulativnih vplivov vseh virov hrupa na varované prostore v neposredni soseščini. Dejanska podlaga izpodbijanega akta je zato tudi z vidika hrupa nepopolno ugotovljena.

V .3.5 Nepopolno ugotovljeno izhodiščno stanje okolja

Poročilo o vplivih na okolje ne temelji na ugotovljenem ničelnem stanju okolja, saj so bile ničelne meritve naložene šele za čas pred začetkom gradnje. Presoja vplivov posega tako nima zanesljive izhodiščne dejanske podlage, kar je v nasprotju z zahtevami po opisu trenutnega stanja okolja iz točke 3 Priloge IV k Direktivi 2011/92/EU.

Ker brez ugotovljenega ničelnega stanja okolja ni mogoče zanesljivo ovrednotiti vplivov posega, je dejansko stanje nepopolno ugotovljeno, kar je samostojen razlog za odpravo izpodbijanega akta po 3. točki prvega odstavka 27. člena ZUS-1.

V .3.6 Nepopolni opis alternativni h možnosti

Poročilo o vplivih na okolje ne vsebuje opis razumnih alternativnih možnosti, ki jih je preučil nosilec projekta, vključno s primerjavo vplivov na okolje kot to prepisuje točka 2 Priloge IV k Direktivi 2011/92/EU, kar je samostojen razlog za odpravo izpodbijanega akta po 3. točki prvega odstavka 27. člena ZUS-1.

V .3.7 Nepopolna presoja vpliva na okolje

Poročilo o vplivih na okolje ne vsebuje oceno kumulativnih vplivov projekta z drugimi obstoječimi projekti kot to zahteva točka 5(e) Priloge IV k Direktivi 2011/92/EU, kar je samostojen razlog za odpravo izpodbijanega akta po 3. točki prvega odstavka 27. člena ZUS-1.

V .3.8 Predlog za postavitev sodnih izvedencev in napoved naknadnih strokovnih mnenj

Strokovne ugotovitve, na katerih temelji izpodbijani akt, so med strankama sporne, zato tožeča stranka predlaga, da naslovno sodišče v dokaznem postopku skladno z 22. členom ZUS-1 v zvezi z določbami Zakona o pravnem postopku o dokazovanju z izvedenci postavi sodné izvedence ustreznih strok.

Tožeča stranka predlaga postavitev sodnega izvedenca gradbene in geomehanske stroke, ki naj podá mnenje o vplivih gradnje podzemne parkirne hiše, izvedbe diafragme, izkopa globoke gradbene jame in globokega temeljenja na stabilnost in poškodbe sosednjih objektov, vključno s Plečnikovimi arkadami in drugimi spomeniki državnega pomena.

Predlaga tudi postavitev sodnega izvedenca hidrogeološke oziroma hidrotehnične stroke, ki naj podá mnenje o vplivih posega na režim, smer, gladino in kakovost toka podzemne vode, na vodonosnik Ljubljanskega polja in na oskrbo s pitno vodo ter o posledicah za temeljna tla in lesene pilóte sosednjih objektov.

Nadalje predlaga postavitev sodnega izvedenca za akustiko, ki naj podá mnenje o pravilnosti in popolnosti ocene obremenitve okolja s hrupom, zlasti ob upoštevanju veljavne Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju, podzemne parkirne hiše kot vira hrupa ter podaljšanega obratovalnega časa tržnice.

Tožeča stranka predlaga še postavitev sodnega izvedenca arhitekturne oziroma konservatorske stroke za varstvo kulturne dediščine ter sodnega izvedenca arheološke stroke, ki naj podata mnenje o vplivih posega na kulturni spomenik državnega pomena in na svetovno kulturno dediščino, po potrebi pa tudi sodnega izvedenca prometne stroke.

Tožeča stranka predlaga še postavitev sodnega izvedenca za požare saj Pravilnik požarne varnosti obvezuje k pripravi Študije požarne varnosti, ki v primeru projekta ni bila pripravljena.

Tožeča stranka si izrecno pridržuje pravico, da v sodni spis naknadno vloži dodatna strokovna mnenja, ki izpodbijajo sporne strokovne ugotovitve izpodbijanega akta, in sodišču že napoveduje, da bodo takšna mnenja po potrebi predložena med postopkom.

Dokazí:

- kot do sedaj;
- postavitev sodnega izvedenca gradbene in geomehanske stroke;
- postavitev sodnega izvedenca hidrogeološke oziroma hidrotehnične stroke;
- postavitev sodnega izvedenca za akustiko;
- postavitev sodnega izvedenca arhitekturne oziroma konservatorske stroke za varstvo kulturne dediščine;
- postavitev sodnega izvedenca arheološke stroke;
- postavitev sodnega izvedenca za požarno varnost;
- naknadno vložena strokovna mnenja, ki bodo po potrebi predložena med postopkom;
- izvedba glavne obravnave;

V I. PREDLOG ZA PREDLOŽITEV PREDHODNEGA VPRAŠANJA SODIŠČU EVROPSKE UNIJE

Tožbeni razlogi se v pretežnem delu opirajo na neposredno uporabljive norme prava Evropske unije, zlasti na Direktivo 2011/92/EU in na Aarhuško konvencijo, ki je sestavni del prava Unije. Za pravilno rešitev predmetne zadeve je zato potrebna razlaga teh norm.

Predlog za predhodno odločanje temelji na 267. členu Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Upravno sodišče Republike Slovenije v upravnem sporu na prvi stopnji ni sodišče zadnje stopnje v smislu tretjega odstavka 267. člena PDEU, zato predložitev vprašanj zanj ni obvezna, je pa dopustna in v predmetni zadevi utemeljena.

Vprašanja, ki jih predlaga tožeča stranka, niso *acte clair* niti *acte éclairé* v smislu sodbe Sodišča Evropske unije v zadevi C-283/81 CILFIT. Sodišče Evropske unije sicer ima sodno prakso o predhodni naravi presoje vplivov na okolje in o sodelovanju javnosti, ni pa razrešilo specifičnih vprašanj, ki se odpirajo v predmetni zadevi.

Tožeča stranka zato naslovnemu sodišču predlaga, da na podlagi drugega odstavka 267. člena PDEU prekine postopek in Sodišču Evropske unije v predhodno odločanje predloži naslednja štiri medsebojno povezana vprašanja.

Prvo vprašanje

»Ali je treba člene 1(2)(c), 2(1), 3(l)(d), 5(1) in 8a Direktive 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2014/52/EU, v povezavi s točko 4 Priloge IV te direktive in v povezavi s členoma 6 in 9 Konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah (Aarhuška konvencija), razlagati tako, da nasprotujejo nacionalni ureditvi oziroma praksi, po kateri se gradbeno dovoljenje, izdano v integralnem postopku, ki vključuje presojo vplivov na okolje, izda kljub temu, da bistvena presoja vplivov na kulturno dediščino — vključno z vplivi na lastnost, vpisano na seznam svetovne dediščine UNESCO (presoja vplivov na izjemno univerzalne vrednosti, OUV) — v trenutku izdaje dovoljenja ni dokončana, temveč je njena dopolnitev pogojena z izdelavo dopolnjenega elaborata v fazi projekta za izvedbo (PZI), pri čemer v tej fazi ni predvideno ponovno sodelovanje zainteresirane javnosti, ponovna presoja sprejemljivosti vplivov niti pridobitev mnenj drugih mnenjedajalcev?«

Prvo vprašanje je za predmetno zadevo osrednje. Iz besedila izpodbijanega akta izrecno izhaja, da je elaborat HIA treba dopolniti v fazi PZI in dati v potrditev pristojnemu mnenjedajalcu, faza PZI pa ne pozna sodelovanja javnosti niti ponovne presoje. Bistvene odločitve, ki učinkujejo na svetovno kulturno dediščino, so s tem izvzete iz nadzora javnosti, mnenjedajalcev in sodišča.

Drugo vprašanje

»Ali je treba člene 6(2), 6(3), 6(4), 6(5) in 6(6) Direktive 2011/92/EU, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2014/52/EU, v povezavi s členom 6(3), 6(4) in 6(7) Aarhuške konvencije razlagati tako, da nasprotujejo nacionalni ureditvi oziroma praksi, po kateri se v postopku izdaje gradbenega dovoljenja po izvedeni javni razgrnitvi opravijo bistvene spremembe in dopolnitve projektne dokumentacije in poročila o vplivih na okolje — vključno s spremembami prostorskega obsega projekta (dodajanje nepremičnin), spremembami tehničnih rešitev glavnega objekta, novimi strokovnimi podlagami glede vplivov posega na podzemne vode, geomehansko stabilnost in kulturno dediščino — ne da bi se po teh spremembah opravila ponovna javna razgrnitev ali zainteresirani javnosti zagotovila nova možnost opredelitve do tako bistveno spremenjene dokumentacije, ki postane dejanska podlaga končne upravne odločitve?«

Drugo vprašanje izvira iz dejstva, da je bila dokumentacija po javni razgrnitvi iz novembra 2024 bistveno dopolnjena z novimi strokovnimi podlagami iz leta 2025 in z izjavama iz leta 2026, ne da bi se javna razgrnitev ponovila. Sodišče Evropske unije specifičnega vprašanja obveznosti ponovljene razgrnitve ob bistvenih spremembah dokumentacije še ni razrešilo.

Tretje vprašanje

»Ali je treba člene 3(l)(d), 5(1) in 5(3) Direktive 2011/92/EU, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2014/52/EU, v povezavi s točko 4 in točko 5(f) Priloge IV te direktive razlagati tako, da nasprotujejo nacionalni ureditvi oziroma praksi, po kateri se presoja vplivov nameravanega posega na kulturno dediščino, ki je vpisana na seznam svetovne dediščine UNESCO (presoja vplivov na izjemno univerzalne vrednosti — Heritage Impact Assessment, HIA), opravi v postopku, ločenem od presoje vplivov na okolje, pri čemer se v poročilu o vplivih na okolje (PVO) povzamejo zgolj ključne ugotovitve elaborata HIA, in po kateri je elaborat HIA potrjen le s strani enega mnenjedajalca (organ za varstvo kulturne dediščine), brez sodelovanja zainteresirane javnosti in brez celovite integrirane presoje vplivov v PVO?«

Tretje vprašanje izhaja iz priznanja tožene stranke, da je bil postopek HIA voden ločeno od PVO. Direktiva 2011/92/EU v točki 4 Priloge IV izrecno zahteva, da poročilo o vplivih na okolje vključuje opis verjetnih pomembnih vplivov projekta tudi na kulturno dediščino, kar mora biti obravnavano celovito in integralno v PVO.

Četrto vprašanje

»Ali previdnostno načelo iz člena 191(2) PDEU, kadar se uporablja v primeru ocene morebitnega vpliva projekta na kulturno dediščino, zahteva, da se med presojo vplivov na okolje v skladu z nacionalno zakonodajo, ki prenaša Direktivo 2011/92, zlasti njen člen 3, vsi vidiki projekta, ki lahko sami ali v kombinaciji z drugimi projekti vplivajo na cilje ohranjanja območja Unescove dediščine ali kot območja kulturne dediščine po nacionalni zakonodaji, opredelijo glede na najboljša znanstvena spoznanja na tem področju in da organ, ki izdaja soglasje oziroma dovoljenje (v tem primeru tožena stranka), lahko odobri projekt le, če se je prepričal, da projekt ne bo negativno vplival na celovitost območja in v skladu s Konvencijo o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine, katere pogodbenice so vse države članice EU?«

Za odločitev v tem upravnem sporu je vprašanje neposredno odločilno. Tožena stranka je integralno gradbeno dovoljenje izdala, čeprav je dokončno presojo vplivov na Plečnikove tržnice (EID 1-08822) prenesla v fazo PZI, se oprla na pozitivno mnenje ZVKDS ter na geološko-geomehansko in hidrogeološko študijo, ki sta nastali po javni razgrnitvi. Ob takem dejanskem stanju tožena stranka ob izdaji dovoljenja ni mogla biti prepričana o odsotnosti škodljivih vplivov na celovitost območja.

Predložitev predhodnega vprašanja je za tožečo stranko pomembna tudi zato, ker se z odredbo o predložitvi nacionalni postopek prekine do prejema sodbe Sodišča Evropske unije. Sodba tega sodišča bo glede razlage prava Unije zavezujoča za naslovno sodišče in bo imela precedenčni učinek.

VII. TOŽBENI ZAHTEVEK

Na podlagi vsega zgoraj navedenega tožecha stranka naslovnemu sodišču predlaga, da izvede glavno obravnavo in dokazni postopek, vključno s postavitvijo predlaganih sodnih izvedencev, da na podlagi drugega odstavka 267. člena PDEU prekine postopek in Sodišču Evropske unije predloži zgoraj navedena predhodna vprašanja, ter da po opravljeni glavni obravnavi izda naslednjo

SO D BO:

I. Tožbi se ugotovi tako, da se integralno gradbeno dovoljenje Ministrstva za naravne vire in prostor, št. 35105-56/2022-2550-699 z dne 21.04.2026, **odpravi**, in se zadeva vrne toženi stranki v ponoven postopek in v ponovno odločanje.

II. Tožena stranka je dolžna tožeči stranki povrniti stroške tega upravnega spora v 15 dneh od vročitve sodbe, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi od poteka roka za prostovoljno izpolnitev dalje.

Priloge:

- pooblastilo;
- integralno gradbeno dovoljenje št. 35105-56/2022-2550-699 z dne 21.04.2026 z vročilnico z dne 04.05.2026.

Stroškovnik:

- tožba — tar. št. 34/lb OT — 500 točk,
- predlog za vložitev predloga za predhodno odločanje na Sodišče Evropske unije — tar. št. 46/1 OT-2.000 točk,
- 2 % materialnih izdatkov po 11. členu Odvetniške tarife,
- +22 % DDV¹,
- 4- sodna taksa.

Tožeča stranka

po pooblaščenju: Odvetniška pisarna Starman d.o.o. — odvetnik Janez Starman

¹ Odvetniška pisarna Starman d.o.o. je vpisana v imenik davčnih zavezancev z ID št. za DDV: SI57566038.